

τεχνῶν μας καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀστοργίαν τῆς τε ἐπισήμου ἀρχῆς καὶ τῆς κοινωνίας. "Ὅταν ἀπέθανεν ὁ Γερμανὸς ζωγράφος Μέντζελ ἡγεμονικαί ἀπεδόθησαν εἰς τὸν νεκρὸν του τιμαί· ἐδῶ οἱ καλλίτεροι καλλιτέχνηι μας θνήσκουν ἀσημοί, χωρὶς καμμίαν ἐκδήλωσιν ἐπισήμου συμμετοχῆς εἰς τὸ πένθος. "Ὅλοι αἱ τιμαί ἐπιφυλάσσονται εἰς τραπεζίτας ἢ πολιτευομένους· δι' αὐτοὺς σωρεύονται στέφανοι καὶ κινητοποιοῦνται στρατεύματα, καὶ παρατάσσονται σχολεῖα, καὶ ξεσκονίζονται ρενδικόται, καὶ ἐκπέμπονται σαλπίσματα, καὶ ἐκδίδονται ψηφίσματα, καὶ συνωστίζονται περίεργα τὰ πλήθη. Οἱ καλλιτέχνηι μας θνήσκουν ὅπως καὶ τὰ ἄνθη ἀθορύβως, χωρὶς ἐπίδειξιν· ἢ κοινωνία ἥτις ἐν τῇ ζωῇ ἀγνοεῖ τὴν ὑπαρξίν των, δὲν εἶνε δυνατὸν βέβαια νὰ συγκινηθῇ διὰ τὸν θάνατόν των· οἱ καλλιτέχνηι εἶνε τόσῳ πτωχοὶ τόσῳ ταπεινόφρονες!

Κ' ἐν τούτοις ὁ Βολανάνκης ἦτο ἰκανότης καλλιτεχνική πρώτης τάξεως· δι' αὐτὸ ἴσως ὑπῆρξαν ἐφημερίδες αἵτινες οὔτε εἰς τὰ κοινωνικά δὲν ἀνήγγειλαν τὸν θάνατόν του, ἄλλαι δὲ αἵτινες πρό τινος

ἐδημοσίευσαν εἰς τρεῖς ἀπόψεις τὸν Παπαμικρόπουλον δὲν ἠξίωσαν τῆς τιμῆς νὰ δημοσιεύσουν οὐτ' ἐν στίχο τῆς μορφῆς τοῦ Βολανάνκη.*) Ἀλλὰ καὶ τί νὰ εἶπη τις καὶ διὰ τὴν Ἐθνικὴν ἀλλ' ἐρμητικῶς κλειστὴν Πινακοθήκην μας, ἥτις δὲν ἐπρόλαβε ν' ἀγοράσῃ οὔτε ἐν ἔργον του;

Ὁ βασανισθεὶς ἐν τῇ ζωῇ καλλιτέχνης ἀναπαύεται ἤδη πλησίον τῆς λατρευτῆς του θαλάσσης· ἔστω ἢ ἀνάπαυσις του ἀδιατάρακτος. Ὁ Βολανάνκης ἂν ἀπέθανε σήμερον, θὰ ζήσῃ ἐν τῇ τέχνῃ ἀκριβῶς ἀπὸ σήμερον καὶ θὰ ζήσῃ πολὺ περισσότερον ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους ἐκλιπαρήσαντας τὰ θωπεύματα τῆς φήμης.

ΔΙΚ.

*) Προσωπογραφίαν τοῦ Βολανάνκη ἐδημοσίευσεν ἡ «Πινακοθήκη» ἐν τόμῳ Β' σελ. 240. Πρὸς τούτους ἐδημοσίευσεν καὶ τὰ ἐξῆς ἔργα του: Ἡ ἐπιάνοδος τῶν Ἀργοναυτῶν.— Ἡ ἐν Σαλαμίῃ ναυμαχία.— Ἡυπόληοις τουρκικῆς ναυαρχίδος.— Ἡ ἔξοδος τοῦ Ἄρωος.— Παλιόροια.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ἡ πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Παλαιολόγου ἐπιτροπὴ ἐξέδωκε προκήρυξιν διαγωνισμοῦ, καθ' ἣν μέχρι τῆς 2 Ἰουνίου 1908 δέον οἰ διαγωνισθῶμενοι νὰ ἀποστείλωσι τὰ προπλάσματα εἰς Ρώμην. Ἡ ἔλλ νόδικος ἐπιτροπὴ εἶνε ὀκταμελής. Τὸ α' βραβεῖον εἶνε 5,000 δρ. τὸ β' 2,000 καὶ τρεῖς ἄλλα ἐκ 1,000 ἕκαστον.

Σχετικῶς πρὸς τὴν προκήρυξιν ἐλάβομεν παρὰ γνώστοῦ καλλιτέχρον τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν, ἀπηχοῦσαν τὴν γνώμην ὄλων τῶν ἐν Ἀθήναις γλυπτῶν.

Φίλε κ. Διευθυντά,

Ἡ «Πινακοθήκη» ὡς περιοδικὸν εἰδικῶς καλλιτεχνικὸν θὰ ὀφείλῃ, εἶμαι βέβαιος, νὰ φιλοξενήσῃ μίαν διαμαρτυρίαν, νὰ υἰοθετήσῃ ἐν παράπονον καλλιτέχρον, ὅστις πιθανὸν νὰ μὴ εἶνε διάσημος, ἀλλ' εἶνε τοῦλάχιστον Ἑλλην. Πρόκειται διὰ τὸν πολυβασανισμένον ἀνδριάντα τοῦ Παλαιολόγου, ὅστις ἐπέπρωτο καὶ ἐν αὐτῇ τῇ προκηρῦξει τοῦ διαγωνισμοῦ νὰ εἶναι ἀτυχής. Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ ἀνδριάντος ἀποτελουμένη ἀπὸ καλοὺς καθαροὺς ἄνδρας, καὶ δὴ βουλευφόρους, ἀλλὰ μὴ ἔχοντας πολὺ φιλικὰς σχέσεις μετὰ τὴν ἀληθινὴν τέχνην, ἐξέδωκε ἕνα φετῶν. Ἡ προκήρυξις τῆς εἶνε ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἐλαττωματικὴ, τὴν διέπει πνεῦμα ξενομανίας καὶ καθιεροῖ ὄρους ὄσοφαρμόστους.

Θὰ φανῶ σύντομος.

1) Ὁ διαγωνισμὸς θὰ εἶνε διεθνής. Δύνανται δηλονότι νὰ μετάσχουν καὶ ξένοι καλλιτέχνηι. Ἰσως θεωρηθῇ τοῦτο προσβλητικὸν διὰ τοὺς Ἕλληνας καλλιτέχνας, ὡν τίθηται ἐν ἀμφιβολίᾳ ἢ ἀξίτι. Ἀλλὰ ὁ σπουδαιότερος λόγος δι' ὃν δὲν ἔπρεπε νὰ μετάσχουν ξένοι εἶνε ὅτι ἀδύνατον ἕνας Βέλγος, ἢ Ἰταλὸς, ἢ Γερμανὸς, ἢ Γάλλος νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἑλληνικὴν ψυχὴν, νὰ συμβολίσῃ εἰς τὴν μορφήν τοῦ Παλαιολόγου τὰ αἰσθητά του Γένους, νὰ νοήσῃ τί ἐστὶ Παλαιολόγος καὶ μάλιστα διὰ τοὺς νεωτέρους Ἕλληνας. Τὸ ἔργον τοῦ ξένου μπορεῖ νὰ εἶνε τεχνικόν, ἴσως ἀριστοτέλειον· ἀλλὰ δὲν θὰ εἶνε ἑλληνικόν, δὲν θὰ μᾶς ἐμπνέει τίποτε, θὰ εἶνε κἄτι τι παρῆ-

σακτόν. Δὲν πρόκειται περὶ ἀπλοῦ ἀνδριάντος, ἐνὸς εὐεργέτου ἢ στρατηγοῦ ἢ ποιητοῦ. Ἀγαλία Κωνσταντίνου Παλαιολόγου σημαίνει ἰδέαν, εἶνε σύμβολον, ἐκπροσωπεῖ τὰ παθήματα γενεῶν, τὰ ἰδεώδη μιᾶς φυλῆς. Ἀνθρώπος ποῦ δὲν ἔζησε εἰς τὸν λαὸν αὐτόν, δὲν δύναται νὰ νοιώθῃ μέσα του τὸ αἰσθημα ἐνὸς ἰδιαιτέρου πατριωτισμοῦ καὶ συνεπῶς ὁ ξένος γλύπτης θὰ εἶνε ἀδύνατον νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸ ἀγαλμα τὴν ψυχὴν, ἣ ὁποία πρέπει νὰ ἐνυπάρχῃ. Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἀνάγκην ἀριστοτεχνιμάτων, ἀλλὰ ἐπισχύσεως τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς. Ἀλλὰ οὔτε περὶ ἀριστοτεχνιμάτων δύναμεθα νὰ ἐλπίζωμεν. Ἐπειδὴ ξένοι θὰ διαγωνισθοῦν ἄρα θὰ ἔχωμεν ἀριστοτεχνιματα; Ἔνοι γλύπται τρίτης καὶ τετάρτης τάξεως θὰ λάβουν μέρος, μετὰ τὴν γλύπτην ἀμοιβὴν καὶ μετὰ τοὺς περιορισμοὺς τῆς ἐμπνεύσεως καὶ τῆς ἐκτελέσεως. Ἀλλὰ καὶ ὄνομαστοὶ καλλιτέχνηι ἂν κατέλθουν εἰς τὸν διαγωνισμὸν, ποῖος μᾶς ἐγγυᾶται ὅτι δὲν θὰ ἐπαναληφθῇ τὸ πάθημα τῆς «Ἑλλάδος στεφούσης τὸν Βύρωνα», τῆς γνωστῆς παραμύθας δηλ. τοῦ Ζαπτεῖου;

Ἀλλ' ἡ ξενομανία ἐπεκτείνεται. Ἔνοι θὰ κρίνουν τὰ ἔργα καὶ δὴ ἀββάδες καὶ ἀρχαιολόγοι. Ἀλλὰ τί σχέσιν ἔχει ἡ ἀρχαιολογία μετὰ τὴν τέχνην. Ἐχάθησαν καλλιτέχνηι ξένοι ὑπέρσοχοι νὰ κρίνουν; Ἄς ὑπῆρχον καὶ δύο τρεῖς ἱστορικοί, διὰ νὰ κρίνουν τὸν ἱστορικὸν δηλ. τὸν Βυζαντινὸν χαρακτῆρα τοῦ ἔργου· ὁ Στρογγύφοσκῃ καὶ ὁ Δάμπερος ἤρουν. Καὶ τὰ ἔργα θὰ σταλοῦν εἰς Ρώμην. Ἀλλὰ τὰ ἔργα στελλόμενα εἰς Ρώμην (δαπάναις τῶν καλλιτεχνῶν. . . "Ὁ μεγάλουτοι Ἕλληνας καλλιτέχνηι, ἐτοιμασθήτε νὰ νηστεύσετε διὰ τὰ ναῦλα!) ὑπόκεινται εἰς καταστροφὴν· πολὺ ἐνδεχόμενον νὰ σπάσουν, ἐνῶ οἱ κριταὶ ἐρχόμενοι εἰς Ἀθήνας δοκίμουν δὲν ἐπάσχει φόβος νὰ σπάσουν, ἀλλὰ καὶ θὰ ὀφελῆτο εἰς τὴν ὕψιστον των.

2) Ἡ ἐπιτροπὴ δορίζει λεπτομερῶς τὴν στάσιν τοῦ ἀνδριάντος. Ὁ Παλαιολόγος πρέπει ὀρισιμένως νὰ εἶνε πρῶτος, ὀρθος, μετὰ γυμνὸν τὸ ἔσφρος καὶ εἰς τοὺς πόδας του νὰ κείται νεκρὸς γενίτσαρος.

Ζηλεύω, μὴ τὴν ἀλήθειαν, τὴν ὑστεροφημίαν τοῦ . . . γενιταόρου. Δόξα ποῦ δὲν θὰ τὴν ἐπερίμενε, νὰ μαρμαρωθῇ καὶ αὐτὸς μετὰ τούτους αἰῶνας! Ἄλλ' ὁ τοιοῦτος καθορισμὸς τοῦ ἀνδριάντος εἶνε κτύπημα ἀγενέστατον κατὰ τῆς καλλιτεχνικῆς ἐμπνεύσεως Ἑλλήνων καὶ ξένων καλλιτεχνῶν. Εἶνε ἓνας περιορισμὸς ὁ ὁποῖος οὐδαμῶς δικαιολογεῖται. ἂν θέλετε, εἶνε καὶ σόλοικος· ὅστις δὲν γίνεται διαγωνισμὸς καὶ συνετῶς θὰ εἶνε πολλοὶ οἱ τεχνῖται, θὰ εὐρεθῇ ἐπὶ τέλους καὶ μία ἐμπνευσις ἐξασηλλίζουσα καὶ τὰ γούστα τῆς ἐπιτροπῆς. Ἄλλ' ἡ τέχνη σήμερον εἶναι ἐμπνευσις καὶ πρωτοτυπία Ἡδύνατο ἡ ἐπιτροπὴ τὴν κάμη ὑπομνήσεις ἀφορώσας τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐνδύματος λ. χ. τῆς φυσιογνωμίας, ἀλλὰ βοηθητικῶς καὶ ἐν τῷ δικαιοῦματι τῆς ἱστορικῆς ἀκριβείας, ἂν καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην τεκμήρια μόνον ἔχομεν. Ἀλλὰ ἡ στάσις, τὸ σύνολον ἔπρεπε νὰ ἀφεθῇ εἰς τὸν καλλιτέχνην. Ἄν ὑπάρχῃ πρᾶγμα ποῦ δὲν ἐπιδέχεται δεομὰ εἶνε ἡ τέχνη. Ἡ προκήρυξις φαίνεται ἀπευθυνομένη, οὐχὶ πρὸς καλλιτέχνας, ἀλλὰ πρὸς ἐργολάβους μαρμαρογλύπτας, ὁμοιάζουσα τὰς προκηρύξεις δημοπρασίας, τὰς ἐν τῇ «Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως» δημοσιευομένας

Ἔπιτολις «ἐπιτάσσει» ἡ ἐκτέλεσις τῶν χαλκῶν (διατῖ;) ἀναγλύφων, ἧτοι ἡ τελευταία μετάληψις τοῦ Ἀυτοκράτορος, ἡ νυκτερινὴ ἐπιθεώρησις τῶν τειχῶν, ἡ τελευταία λιτανεῖα καὶ ὁ θάνατος τοῦ μεγαλομάρτυρος. Καὶ χωρὶς νὰ τὰ ἐπιβάλλῃ ἡ προκήρυξις, βεβαίως τὰ σημεῖα αὐτὰ τοῦ μεγάλου δράματος τοῦ 1453 θὰ ἐξέλεγεν οἰσοδῆποτε γλύπτῃς.

Ἡ ἐπιτροπὴ εἶνε πρὸς τούτοις γενναϊοῦτος.

Πέντε βραβεῖα ἀπονέμει «τιμῆς ἔνεκεν», ἀποξενούσα ὅμως τὸν καλλιτέχνην ἀπὸ πινακίου φακῆς ἀπὸ τῆς ἐκτέλεσεως τοῦ ἔργου. Θὰ πάρῃ δηλ. ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ βραβευθέντος τὸ πρόπλασμα καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὸ παραδώσῃ πρὸς ἐκτέλεσιν εἰς ὅποιονδήποτε μαρμαρῶν, ὅστις τυγὼν θὰ μειοδοτήσῃ.

Πρὸς τούτοις καθιεροῦνται δύο διαγωνισμοὶ οἵτινες ἔχουν τοῦτο τὸ παράδοξον. Διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ πρώτου προπλάσματος ἐνὸς μέτρου ὕψους δίδεται τῷ καλλιτέχνῃ προθεσμία II μηνῶν, διὰ τὸ πρόπλασμα δὲ τῶν τριῶν μέτρων, 4 μῆνες!

Ἐπιπέτω ὅτι αὐτὰ ἀρκοῦν. Εἶνε τόσῳ εὐγλωττα!

Ὅλος ὑμέτερος Ἑλλήνων καλλιτέχνης

Οἱ κώδωνες μῆς τῶν ἐκκλησιῶν τῶν Παρισίων θὰ ἀναλυθῶν καὶ δι' αὐτῶν θὰ κατασκευασθῇ ὁ ἀνδριάνς τοῦ Ζολᾶ, ὅστις θὰ στηθῇ ἐπὶ τῆς θέσεως, τὴν ὁποίαν καταλαμβάνει σήμερον ἡ μέλλουσα νὰ καταδαφισθῇ ἐκκλησία.

Εἰς τὸ Μιλᾶνον θ' ἀνεγερθῇ μετ' ὀλίγον μεγαλοπρεπὲς μνημεῖον τοῦ Βέρδη, τὸ μεγαλύτερον ἐξ ὅλων ὅσα ἀνηγέρθησαν ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἄλλαχθ' πρὸς δικαιοῦσιν τοῦ ὀνόματος τοῦ μεγάλου μουσοῦργου. Κατόπιν διαγωνισμοῦ, ἐνεργηθέντος ἐν Μιλᾶνῳ, ἡ κατασκευὴ τοῦ μνημεῖου ἀνετέθη εἰς τὸν γλύπτην Καρμινάτι, ἓνα τῶν διασημοτέρων καλλιτεχνῶν τῆς σημερινῆς Ἰταλίας. Ἡ δαπάνη τοῦ μνημεῖου ὄρισθη εἰς 125 χιλ. φράγκων, θὰ εἶνε δὲ ἔτοιμον τὸ ἔργον ἐντὸς τοῦ ἔτους 1911.

Αἱ Ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες ἀπὸ πολλοῦ ποιοῦνται μνείαν τοῦ νεαροῦ Ἑλλήνου ζωγράφου Ἐμμανουὴλ Καρβάκου, ὅστις ἐπὶ τετραετίαν ἠδουμένης ἐν τῇ καλλιτεχνικῇ σχολῇ τῆς Βαλπιμόρης, ἔλαβε δίπλωμα ζωγράφου, δεύτερος ἐλθὼν εἰς τὸν τελικὸν διαγωνισμὸν μεταξὺ ἑκατοντάδος Ἀμερικανῶν καὶ ἄλλων ξένων.

Ἡ καλλιτεχνικὴ εἰταιρεία Ἀθηνῶν ἠνοιξεν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἐν ὁδῷ Κριεζῶτου 4 διαρκῆς καλλιτεχνικῶν

πρατήριον, ἐπὶ εἰσοδῷ πενηκονταλέτῳ. Παλοῦνται ἔργα Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν, ἐκτεθέντα ἤδη εἰς προηγουμένας ἐκθέσεις.

Ὁ ἐν Καίρῳ διαπρεπὴς καλλιτέχνης κ. Τσιριγώνης ἐπεράτωσε μεγάλην εἰκόνα παριστώσαν Ἐρσημον μετὰ σκηρῶν Βεδουίνων καὶ δύο γυναικεία (tableaux de genre).

Ἐν Παρισίοις μετὰ μεγάλης πομπῆς ἐγένοντο τ' ἀποκαλυπτήρια τοῦ μνημεῖου τοῦ Ἰωσήφ Γαριβάλδη.

Ἡ Ἑλληνικὴ καλλιτεχνικὴ Ἐταιρεία προεκήρυξεν ἀπὸ τοῦδε β' καλλιτεχνικὴν ἐκθεσὴν ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ διὰ τὴν 25 Μαρτίου.

Μυστηριώδης ἐξαφάνις πολυτίμων καλλιτεχνικῶν ἔργων ἔλαβε χώραν πρὸ ἡμερῶν ἐκ τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἐκθέσεως τῆς Βενετίας. Πλεῖστα ὁπάρτα καλλιτεχνήματα ἐξηφανίσθησαν μυστηριωδῶς, χωρὶς ν' ἀνυληφθῇ κανεὶς πῶς καὶ τί ἀπερίβαν. Μία διάδοσις ἐντούτοις ἐκκυκλοφόρησεν ὅτι τὰ καλλιτεχνήματα ἐπωλήθησαν ὑπὸ ὑπαλλήλων τῆς ἐκθέσεως εἰς τὸν γνωστὸν Ἀμερικανὸν ἑκατομμυριόχον Μόργαν ἀντὶ 500,000 δολλαρίων. Ἡ ἄστυνομία, ὑποπιέθησα ὅτι δυνατόν ν' ἀνέβῃ τοιοῦτό τι προσέβῃ εἰς ἀσύστηροτάτην ἔρευναν ἐπὶ τῆς θαλαμηγοῦ τοῦ Μόργαν ἐλλειμενομένης εἰς Βενετίαν ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος. Ὁ Μόργαν θεωρήσας τὰ τοιοῦτον ὡς προσβλητικὸν διεμαρτυρήθη πρὸς τὴν ἰταλικὴν Κυβέρνησιν.

Οἱ Ἴταλοὶ πιστεύουν ὅτι, ὁσάνκις ἡ θαλαμηγοῦ τοῦ Μόργαν «Πειρατῆς» ἐπισκέπτεται τοὺς ἰταλικούς λιμένας, τοὺς ἐπισκέπτεται διὰ ν' ἀποκομίσῃ ὡς λάφυρον κανὲν καλλιτεχνικὸν ἔργον. Διὰ τοῦτο καὶ τὴν ἐξαφάνιαν τῶν καλλιτεχνημάτων τῆς ἐκθέσεως τὴν ἀποδίδουν εἰς τὴν ἐν Βενετίᾳ παρουσίαν τοῦ «Πειρατοῦ».

Εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Λούβρου συνέβη τὴν 24 Ἰουνίου πρωτοφανὴς βανδαλισμὸς. Εἰς νέος, μετριῶν ἐξωτερικοῦ ὀνόματι Κουζὲν εἰσελθὼν ἐντὸς τοῦ παρισίου μουσείου ἐξήγαγε μάχαιραν καὶ κατεκομμάτισε μετὰ μανίας τὸν «Κατακλυσμὸν» τοῦ διασημοῦ ζωγράφου Πουσέν, εἰκόνα μεγάλῃς ἀξίας, ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τῆς γαλλικῆς τέχνης. Ὅταν οἱ φύλακες τοῦ μουσείου ἀντελήφθησαν τὸ γεγονός, ἡ καταστροφὴ εἶχε συντελεσθῇ.

Ὁ μανιακὸς Βάνδαλος συλληφθεὶς εἶπεν, ὅτι στεροῦμενος χρημάτων ἐξήγησε τοιαῦτα ἀπὸ τὴν οἰκογενείαν του, ἡ ὁποία ὅμως δὲν τὸν ἤξιωσεν ἀπαντήσεως. Μὴ ἔχων λεπτὸν, ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ κατὰ τὴν διεγερσὴν τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου, καὶ διὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὴν κοινῶν. Καὶ ἔσχισε παρουσίᾳ πολλῶν ἐπισημοῦν τὴν εἰκόνα τοῦ Πουσέν.

Ἡ εἰκὼν ἐβλάβη σπουδαίως ἀπὸ τῆς 5—6 μαχαιρῆς, ἐπλήττειται ὅμως ὅτι ἡ βλάβη δὲν εἶνε ἀνεπαρῶντος. Ὁ δράστης ἐκλείσθη εἰς φρενοκομεῖον.

Τὸ ἔγκριτον Γαλλικὸν περιοδικὸν «Mercure de France», γράφον περὶ τῆς φιλολογικῆς ἐν Ἑλλάδι κινήσεως, κάμνει ἰδιαίτερον μνείαν τῶν «βαρβάρων στίχων» τοῦ ἡμετέρου ποιητοῦ κ. Μαρτζώκη—ἐπάγεται δὲ τὰ ἐξῆς ἐν σχέσει καὶ μετὰ τὸν Καρνοῦτσι, τὸν γράφοντα, ὡς γνωστὸν, τὰ καλλίτερα ποιητικὰ του ἔργα εἰς βαρβάρων στίχον:

«Οὐδεὶς ἐννοεῖ νὰ θέσῃ ἐκ παραλλήλου, ὅπως ἀρμόζει, τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Καρνοῦτσι, προκειμένου περὶ ἀνακαινίσεως ἀρχαίων μέτρων, πρὸς τὴν τοῦ Μαρτζώκη.

«Ἄλλως τε ὁ Καρνοῦτσι ἔσχε καὶ προδρόμους, τὸν Fantoni καὶ Rolli. ἐνφ, ἀπ' ἐναντίας, ὁ Μαρτζώκης εἶνε ἀκριβῶς ὁ πρῶτος, ὅστις ἄνευ οὐδεμιᾶς μίμησεως ἐπολιτογράφησεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν βάρβαρον στίχον»

Θ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Θιασάρχης του «Αθηναίου».

ζον, προσαρμόζων αὐτὸν εἰς τὴν ἰδιαίτουσαν πλαστικότητα τῆς δημοτικῆς γλώσσης.

«Δὲν νομίζομεν περιττὸν νὰ σημειώσωμεν τοῦτο, ὅχι μόνον πρὸς ἀπόδοσιν δικαιοσύνης, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ἀξιοσημειώτου ἰκανότητος τῆς δημοτικῆς γλώσσης, τοῦ νὰ δέχεται τὴν σφραγίδα τοῦ λατινισμοῦ, μένουσα συγχρόνως ἰσχυρῶς ἀτομικῆ.

«Ἡ συλλογὴ τῶν **Βαρβάρων Στίχων** ἄλλως τε εἶνε ἀπὸ τὰ καλλίτερα ποιητικὰ προϊόντα τοῦ Μαριζώκη».

★

Ἀπέθανε τὴν 17 Ἰουλίου ἐν Παρισίοις ὁ ζωγράφος Théobald Chartran. Ἐγενήθη εἰς Βεζανσιὸν τῇ 20 Ἰουλίου 1849. Μαθητὴς τοῦ Cabanel ἐν τῇ Καλλιτεχνικῇ σχολῇ, ἔλαβε τὸ prix de Rome τῷ 1877, ἀπὸ τοῦ 1872 δὲ μετέτεχε τῶν ἐκδόσεων. Ἐκ τῶν ἔργων του τὰ κυριώτερα εἶνε Ἰωάννα Δ' Ἄρκ, Ἀγγελικὴ καὶ Ρογήρος, ὁ Ἅγιος Σατορνῆνος (ἐκκλησία τοῦ Σαμπιλιῦ), ἡ Λαμπὰς (μουσεῖον Guen), ἡ Ὀλτασία τοῦ Ἀγ. Φραγκίσκου (μουσεῖον Carcassone), ὁ Μάρτυς Χριστιανὸς (μουσεῖον Besançon). Ἀλλὰ καὶ αἱ προσωπογραφίαι του διεκρίνοντο διὰ τὴν τέχνην, ὡς αἱ τοῦ Πάπα Π' ἣτις ἐβραβεύθη εἰς τὴν Παρισίαν ἐκθεσὶν τοῦ 1900 καὶ ἣτις ἔκαμε τὸν γέρον τῶν Καλλιτ. Ἐκδόσεων, τοῦ Καρνὸ καὶ τῶν κυριῶν Μπρατίς, Σάρρας Βεζιάρ, Reichenberg.

Ὁ Chartran ἦτο τετιμημένος διὰ δύο παρασῆμων καὶ τριῶν μεταλλίων.

Ὁ τέως πρόεδρος τῆς Γαλλ. Δημοκρατίας Λουμπὲ θελήσας ἄλλοτε νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Πρόεδρον τῆς Ἀμερικῆς Ροῦζβελτ ἀπέστειλε τὸν Σαρτρὰν νὰ γράψῃ τὴν εἰκόνα τῆς θυγατρὸς του. Ἐκτοτε ὁ Σαρτρὰν ἔγινε διάσημος καὶ πέραν τοῦ Ἀτλαντικοῦ, εἰς τὸτόπον ὥστε αἱ Ἀμερικανίδες νὰ κανχῶνται ὅτι ἀφῆρασαν τὸν μέγαν προσωπογράφον ἀπὸ τοὺς Παρισίους.

Ἀπέθανεν εἰς Παρισίους ὁ γνωστότατος μυθιστοριογράφος Ἐκτωρ Μαλό. Τινὰ τῶν ἔργων του ἔχουν μεταφρασθῆ καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

★

Κατὰ τὰς ἐφτευνὰς ἐξετάσεις τῶν μαθητῶν τῆς Καλλ. σχολῆς διεκρίθησαν :

Ἔλαβον πτυχίον οἱ τῆς 7ης τάξεως κ. Δ. Δήμας καὶ Ν. Γεννατὰς πρῶτοι, Θ. Τριανταφυλλίδης δευτέρος καὶ Γ. Παπάσογλους τρίτος.

Προήχθησαν δὲ ἐκ μὲν τῆς 6ης τάξεως οἱ κ. κ. Σ. Παπαλαγαγιώτου α' καὶ Θ. Μπρασίας β'. Ἐκ τῆς 5ης οἱ κ. κ. Ἀγγ. Θεοδορόπουλος α' Φ. Τοίλλερ. Α. Λουκιδῆς. Σ. Παλάκος, ἐκ τῆς 4ης οἱ κ. κ. Χ. Καρζῆς α', Α. Παραγιώτου β', ἐκ τῆς 3ης οἱ κ. κ. Δ. Μπιουρνόπουλος α' καὶ Α. Βενετὰς β' ἐκ τῆς 2ας οἱ κ. κ. Η. Διαμαντόπουλος καὶ Σ. Βακατάσης α', Γ. Γουναρόπουλος β' καὶ ἐκ τῆς 1ης τάξεως οἱ κ. κ. Μ. Μαγιάκος καὶ Κ. Ἀρνιώτης α' καὶ Κ. Μπουκουβάλας β'.

Τριῆμα Πλαστικῆς : Ἀπεφοίτησαν ἐκ τῆς 7ης τάξεως οἱ κ. κ. Α. Θωμόπουλος ἐκ Κύπρου λαβὼν τὸ Χουσοβέργειον βραβεῖον, Ε. Μανρουδῆς, Α. Ἀνδρέου, Κοῦλα Στεφάνου, ἐκ τῆς 6ης προήχθησαν οἱ κ. κ. Γ. Ζευγώλης α' καὶ Ν. Καραϊκλίδης β', ἐκ τῆς 5ης Νικ. Καρακατοάνης α', καὶ Σ. Πρωτονοτάριος β', ἐκ τῆς 4ης Μ. Τόμπρος α'. Π. Μανρομαρᾶς β', ἐκ τῆς 3ης Α. Δούκας α', καὶ Γ. Φρατζεοκίδης β', ἐκ τῆς 2ας Κ. Ἀρνιώτης α', Α. Κύρης β', καὶ ἐκ τῆς 1ης ὁ κ. Μ. Ἀθανασίου α'.

Τριῆμα Χαλκογραφίας : Προήχθησαν ἐκ μὲν τῆς 6ης τάξεως οἱ κ. κ. Ε. Βεργάρδος α', Ε. Βαρουξῆς β', ἐκ τῆς 5ης ὁ κ. Α. Πολυτοάκης, ἐκ τῆς 4ης ὁ κ. Ἀγγ. Θεοδορόπουλος καὶ ἐκ τῆς 3ης ὁ κ. Α. Ζιζήλιας.

★ Η ΕΛΛΑΣ ΕΝ ΤΗ ΞΕΝΗ ★

Ὁ Πρόεδρος Α. ΣΒΟΡΩΝΟΣ

